

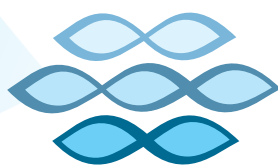

Hyväksytty 31.1.2025

SUOMALAIS-RUOTSALAISEN RAJAJOKIKOMISSION TOIMINTAKERTOMUS 2024

Rajajoen luvvedet Kilpisjärvellä huhtikuussa 2024

SUOMALAIS-RUOTSALAINEN
RAJAJOKIKOMISSIO

*Tuntureilta merelle
Från fjällen till havet*

www.fsgk.se

Sisällysluettelo:

Johdanto	3-4
Jäsenet	4
Komission kokoukset	5-7
Ministeriöiden ja komission vuosikokous	8
Yhteistyö sidosryhmien kanssa, tapahtumat ja tapaamiset	9
TRIWA LIFE -projektin maastopäivä 29. elokuuta 2025	9-10
Merituulivoima ja vaelluskalat -seminaari järjestettiin Kemissä 8.-9.10.	11-12
Save the Salmon 2024 lohiseminaari	12
Kokoukset 2024	12-13
Rajajokikomission lausunnot 2024	14-16
Viestintä ja tiedottaminen	16-17
Rajajokikomission tehtäväalueiden mediaseuranta 2024	17-28

Komission vuoden 2024 toimintasuunnitelma toimeenpantiin suunnitellusti.

Vesienhoidon työohjelma ja keskeiset kysymykset olivat lausunnoilla sekä Suomen että Ruotsin puolella vuonna 2024. Lausuntoasiakirjat olivat saatavilla sekä suomeksi ja ruotsiksi nyt myös Ruotsin Perämeren vesienhoitoalueelta.

Tornionjoen vesienhoidon keskeisiin kysymyksiin komissio lausui mm. ilmastonmuutoksen tuomista haasteista, vesienhoidon ja kalastusalueiden yhteistyön tiivistämisestä sekä energiasiirtymän hankkeiden vaikutuksesta vesitalouteen.

Kesällä lohennousu Tornionjokeen jäi heikoksi toisena vuotena peräkkäin. Kattilakosken nousulohiseurannan mukaan arviolta vain 23 000 lohta ylitti mittauskohdan. Kevättulva oli tavanomaista suurempi, mutta ei aiheuttanut merkittävää haittaa tai vahinkoja, kuten vuoden 2023 kevättulva. Vuosi 2024 oli Suomessa tavanomaista lämpimämpi, Lapissa paikoin jopa poikkeuksellisen lämmin, vaikka vuosi alkoi hyvin kylmänä.

Sekä Ruotsin että Suomen kalastusviranomaiset vierailivat Haaparannalla perinteisesti helmikuun lopussa. Rajajokikomissio järjesti kummankin maan viranomaisille yhteisen iltatilaisuuden Haaparannalla, jossa kuultiin tutkimustietoa vaelluskaloista ja päästiin keskustelemaan kalastusääntöön tehtävistä mahdollisista muutoksista sekä alueen näkemyksistä kalastuksen säätelyyn.

Toukokuussa komissiota ohjaavien ministeriöiden kanssa pidettiin vuosikokous Helsingissä. Joint Working Group-työryhmä (JWG) ei kokoontunut enää vuosikokouksen jälkeen.

Komissio sai kesällä uuden painoksen rajajokisopimuksesta maa- ja metsätalousministeriön kustantamana. Painos on kaksikielinen ja komission puheenjohtaja laati siihen esipuheen, jossa tarkasteltiin sopimuksen laaja-alaisuutta, toimintaympäristön muutosta ja laajan yhteistyön tarvetta jokien alkulähteiltä merelle saakka. Julkaisua on jaettu Tornionlaakson kuntiin ja kirjastoihin sekä komission sidosryhmille eri yhteyksissä.

Rajanylittävä, yli 20 miljoonan euron vesistöjen ennallistamishanke TRIWA LIFE käynnistettiin virallisesti elokuun lopulla molempien maiden ministereiden ja Ruotsin kuninkaan vieraillessa Tornionlaaksoissa. Rajajokikomissiolla oli osa vierailun ohjelmassa, joka ulottui rajan molemmiin puolin kunnostuskohteille. Hankkeella vapautetaan vesistöä vaelluskaloille ja ennallistetaan kosteikkoja korjaten ihmis-toiminnasta aiheutuneita vaurioita vesistöissä. Hanke on erinomainen esimerkki rajanylittävästä yhteistyöstä, jolla parannetaan yhteisen ympäristön tilaa.

Suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission syksyllä järjestämä rajanylittävä seminaari merituulivoimasta ja vaelluskaloista keräsi noin 80 osallistujaa Kemiin ja etäyhteyksin ajankohtaisen aiheen ääreen - asiantuntijoita, päättäjiä, tutkijoita ja muita sidosryhmiä Suomesta ja Ruotsista. Seminaarissa laajalti tunnistettiin tarve nopeasti käynnistää merituulivoimasta vaelluskaloille aiheutuvien yhteis- ja kumulatiivisten vaikutusten arvioinnit koko Itämeren alueella, jotta hankkeilla ei aiheutettaisi luontokatoa.

Komission sihteeri osallistui UNECEn kutsumana lokakuussa UNECEn rajavesisopimuksen 10. osapuolikokoukseen Sloveniassa. Ajankohtaiset painotukset

sopimuksen soveltamisessa, kuten ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja rajavesisopimuksen toimeenpano olivat kokouksen asialistalla. Mm. Suomen ja Ruotsin delegaattien sekä UNECEn sihteeristön edustajan kanssa tavattiin kokouksen aikana, heille lähetettiin myös sihteerin laatima matkaraportti kokouksesta tiedoksi. Komissio sai käsityksen vesisopimuksen kansainvälisestä toimintaympäristöstä, jossa Suomen ja Ruotsin rajavesistöyhteistyö on usein mainittu hyvänä esimerkkinä toimivasta yhteistyöstä.

Komission sihteeristössä tapahtui henkilövaihdos avustavan sihteerin tehtävässä. Avustava sihteeri Camilla Ahlstrand jätti tehtävänsä komissiossa ja Kati Snäll aloitti uutena avustavana sihteerinä elokuussa.

Komission ehdottama biologi Atte Juutinen Lapin ELY-keskuksesta nimitettiin valtioneuvostossa komission pysyväksi asiantuntijaksi 1.1.2025 alkaen.

Vuorovaikutus sidosryhmien kanssa, vaikuttaminen luonnonvarojen suojeluun mm. kalakantojen suojeluun tuulivoimateollisuuden laajentuessa merialueille, aktiivinen tiedottaminen, sekä rajan kattava yhteistyö kalastuksen säätelyyn vaikuttamisessa, ja katsaus kansainväliseen rajavesistökenttään painottuivat komission työssä vuonna 2024. TRIWA LIFE -hanke toi näkyvyyttä kansainväliselle vesistölle ja sen tilan parantamiselle. Komissio on luonut toimivat suhteet alueen toimijoihin ja viranomaisiin sekä tavoittanut kansalliset viranomaiset laajasti.

Tornionjoen kansainvälinen vesistöalue sijaitsee Meänmaassa, Suomen ja Ruotsin Tornionlaaksossa sekä saamelaiden kotiseutualueella Sápmissa Ruotsin puolella ja Suomessa Enontekiön kunnan alueella. Alueella puhutaan suomea, ruotsia, meänkieltä ja pohjoissaamea. Rajajoki, Väylä, tarjoaa monenlaista virkistystä ja toimeentuloa, sekä ainutlaatuisen maiseman ja luonnon. Väylä edustaa myös juurevaa kulttuuria, mistä esimerkkinä on koskikalastusperinne, lippoaminen, joka on parhailaan matkalla UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon valtioiden yhteisenä esityksenä.

(Rajajokisopimus Suomen ja Ruotsin välillä, Maa- ja metsätalousministeriön julkaisu 2024:20, ote esipuheesta Timo Jokelainen, puheenjohtaja Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio, 20.6.2024)

Komission jäsenet

Timo Jokelainen, puheenjohtaja,
varajäsen **Pekka Räinä**
Marita Thelin, varapuheenjohtaja,
varajäsen **Eva Sundin**
Kalervo Aska, jäsen Pellosta,
varajäsen **Aino Hyöppinen** Tornioista
Elli-Maria Kultima, jäsen Enontekiöltä,
varajäsen **Matti Myllykangas** Muoniosta
Bengt Niska, jäsen Pajalasta,
varajäsen **Brynolf Tjärner** Övertorneåltä
Birgitta Isaksson, jäsen Kiirunasta,
varajäsen **Birgit Niva** Haaparannalta

Filosofian tohtori **Maare Marttila** lopetti komissiossa pysyvänä asiantuntijana, ja komissio lähetti marraskuussa ministeriölle esityksen hänen seuraajakseen. Ruotsin puolen pysyvänä asiantuntijana jatkoi kalabiologi **Andreas Broman** Norrbottenin lääninhallituksesta.

Annika Sallisalme toimi sihteerinä ja avustavana sihteerinä toimi **Camilla Ahlstrand** 20.4.2024 asti. **Kati Snäll** aloitti uutena avustavana sihteerinä 15.8.2024. **Simja Lempisen** työsuhte komissiossa jatkui osa-aikaisena.

Komissio kehittää ja edistää yhteistyötä vesistöalueella sekä varmistaa tiedonkulun sopimuksen mukaisissa asioissa. Yhteistyö rajajoella on velvollisuus, mutta on se myös mahdollisuus. Rajajokisopimuksen toimeenpano tarjoaa tilaisuuden jakaa resursseja, tietoa ja tekniikkaa kestävien ratkaisujen edistämiseksi. Rajajoella voidaan suunnitella vesistön hoitoa ja käyttöä sekä tulvariskien hallintaa siten, että se edistää alueen hyvinvointia riippumatta siitä, kummassa valtiossa ollaan tai toimitaan. (Rajajokisopimus Suomen ja Ruotsin välillä, Maa- ja metsätalousministeriön julkaisu 2024:20, ote esipuheesta Timo Jokelainen, puheenjohtaja Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio, 20.6.2024)

Kuva: Aarno Isomäki

Komissiolla oli vuonna 2024 seitsemän kokousta. Näistä kesäkuun ja joulukuun kokoukset olivat sellaiset, joihin kutsuttiin myös varajäsenet. Lisäksi varajäsenet saivat osallistua komission järjestämään seminaariin.

Kokouspäivämäärät: 31.1.2024, 27.2.2024, 19.4.2024, 21.5.2024, 19.6.2024, 26.9.2024 ja 17.12.2024

Vuoden ensimmäinen kokous 31.1.2024

Komissio hyväksyi kokouksessa vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Kokouksen pöytäkirjojen allekirjoituksessa siirryttiin digitaaliseen allekirjoitukseen ja tätä varten otettiin käyttöön Visma Sign.

Kuluvan vuoden 2024 toimintasuunnitelmaan kirjataan JWG-työhön (Joint Working Group) osallistuminen, Vesiparlamentin valmistelu joko vuodelle 2024 tai 2025, merituulivoimaseminaarin järjestäminen syksyllä 2024, kumppanuus TRIWA LIFE - hankkeessa, saalisraportoinnin edistäminen sekä vierailu vesistöalueen pohjoisimmissa kunnissa.

Vuoden toinen kokous 27.2.2024

Kokous pidettiin Hulkoffgårdenissa Haaparannan Korpikylässä. Toimintasuunnitelma vuodelle 2024 hyväksyttiin lisäyksellä, että komissio tiedottaa Suomen merkittävien tulvariskialueiden kuulemisesta ajalla 15.3-15.6.2024.

Komissio hyväksyi talousarvion vuodelle 2025 siten, että sihteeristössä on kolme työntekijää (kaksi kokoaikaista ja yksi osa-aikainen). Toimintamäärärahan lisäystä vuodelle 2025 ei esitetä.

Kuva: Antje Neumann

Rajajokiavustuksella tuetaan ensisijaisesti erilaisia toimintoja ja päätettiin, että hakijoita, jotka tekisivät materiaalisia hankintoja avustuksen myötä, ei tueta. Rajajokiavustus jaettiin pääosin työryhmän ehdotuksen mukaisesti vähäisin muutoksin. Avustuspäätöksestä julkaistiin tiedote.

Turo Hjerppe ympäristöministeriöstä kertoi etäyhteyden välityksellä UNECE:n kestävän kehityksen indikaattorista SDG 6.5.2. rajavesistöyhteistyön kattavuudesta, josta UNECE raportoi vuonna 2024. (<https://unece.org/environment-policy/publications/progress-transboundary-water-cooperation-mid-term-status-sdg>)

Tehtiin päätös uuden avustavan sihteerin rekrytoinnista Camilla Ahlstrandin tilalle. Simja Lempisen työsuhdetta jatkettiin 31.5.2025 saakka.

JWG:n (Joint Working Group) kokouksia pidettiin 1.2.2024 ja 23.4.2024. Ministeriöltä toivottiin enemmän aktiivisuutta vuoden ensimmäisen kokouksen jälkeen.

Komission kokous Hulkoffgårdenissa Korpikylässä, Haaparannalla.

Vuoden kolmas kokous 19.4.2024

Komission kolmas kokous pidettiin Kilpisjärvellä. Kokouksessa hyväksyttiin ehdotus ministeriöiden ja komission kokouksen alustavaksi esityslistaksi ja osallistujiksi. Kalastussääntömuutoksiin vaikuttamisesta alueellisesti keskusteltiin ja todettiin, että alueellista edustavuutta olisi hyvä lisätä, kun kalastussäännöstä neuvotellaan.

Pysyvä asiantuntija Maare Marttila ilmoitti lopettavansa tehtävässään 20.4.2024 ja hänen mahdollisesta seuraajastaan päätettiin keskustella ELY-keskuksen ja Luonnonvarakeskuksen kanssa.

ELY-keskuksen Pekka Ränä alusti keskustelua komission lausunnosta vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä Tornionjoen vesistöalueella. Komission lausunnolta toivotaan Suomen ja Ruotsin yhteisiä kysymyksiä vesienhoitoalueella ja näkemyksiä siihen, miten yhteisiä vesienhoidon toimenpiteitä voisi edistää.

Keskusteltiin komission lausunnosta koskien merkittäviä tulvariskialueita.

Kalastussäännöstä vuodelle 2024 käytiin vilkas keskustelu ja todettiin, että kalastussääntömuutoksia ei valmisteltu riittävässä yhteistyössä alueen ja tutkijoiden kanssa.

Keskusteltiin aloitteesta kalastusta koskevasta kirjelmästä hallituksille. Päätettiin jatkaa yhteisen kirjeen valmistelua aiheesta yhdessä Tornionlaakson neuvoston ja Tornio-Muoniojoki-seuran kanssa.

Vuoden neljäs kokous 21.5.2024

Kokous pidettiin etäyhteydellä Teams-kokouksena. Asialistalla oli ainoastaan uuden avustavan sihteerin valinta. Komissio päätti valita Kati Snälin uudeksi avustavaksi sihteeriksi.

Komission viides kokous 19.6.2024

Kokous pidettiin Överkalixin Jockfallissa. Päätettiin myöntää Kati Snällille avustavan sihteerin toimivaltuudet komission työjärjestyksen mukaisesti 15.8.2024 alkaen.

Päätettiin kutsua kalabiologi Atte Juutinen Lapin ELY-Keskuksesta haastatteluun pysyvän asiantuntijan tehtävää varten.

Komission sihteerin Sallisalmi esitteli ehdotuksen lausunnoksi vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä sekä ehdotuksen lausunnoksi merkittävistä tulvariskialueista.

Komissio keskusteli Tornionjoen lohen tilanekuvasta ja lohenkalastuskaudesta 2024. Todettiin, että jokilaaksossa on huolestuneisuutta huonosta lohennoususta ja yleinen tyytymättömyys johtuen lopputuloksesta Suomen ja Ruotsin välisistä kalastussääntöneuvotteluista, mikä voi vaikuttaa tuleviin neuvotteluihin. Erityisesti ilmaistiin pettymystä siitä, että Suomi sallii ns. tieteellisen kalastuksen merellä.

Annettiin tiedoksi, että kesän aikana tulee kolme kuvausryhmää tekemään dokumenttia Tornionjoelle: SVT teemalla "Kalastussota", Euronews ja SVT Uumaja "Tunturilta rannikolle".

Komissio nimesi Simja Lempisen yhteyshenkilöksi merialuesuunnittelun sektoriyhteistyöryhmään.

Vuoden kuudes kokous 26.9.2024

Kokous pidettiin Kiirunassa. Komissio päätti ehdottaa kalastusbiologi Atte Juutista Lapin ELY-keskuksesta komission pysyväksi asiantuntijaksi ja toimittaa ehdotuksen maa- ja metsätalousministeriölle.

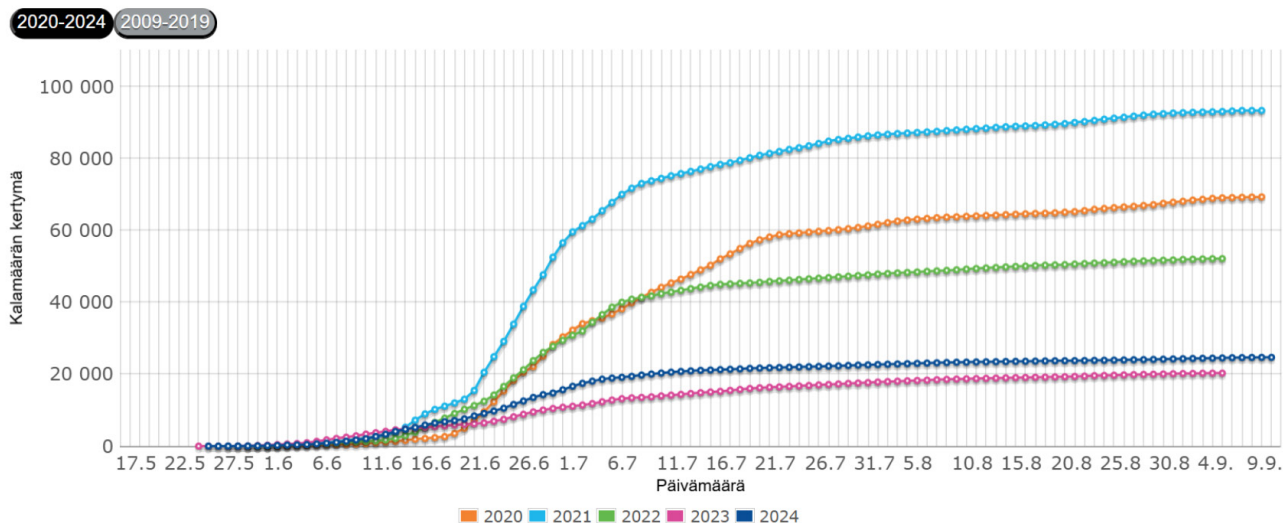
Komissio järjestää Tuulivoima ja vaelluskalat -seminaarin Kemissä 8.-9.10.2024. Simja Lempinen esitteli seminaarin puhujaorganisaatiot sekä ohjelman, ilmoittautuneet, kustannukset ja tiedottamisen. Todettiin, että osallistujalistalla on useita toiminnanharjoittajia.

Rajajokiavustuksesta keskusteltaessa päätettiin tueta paikallisia ja rajanylittäviä hankkeita yhteensä 12 000 euron avustussummalla. Vuosi 2025 on 10. vuosi, kun komissio myöntää rajajokiavustusta ja tämä tulee näkymään tiedottamisessa.

Kalastuskaudesta 2024 ja lohen tilanteesta käytiin vilkas keskustelu ja komissio on yksimielinen siitä, että lohen kalastusta tulisi rajoittaa tai kalastus tulisi jopa kieltää kokonaan merellä. Tornionlaakson neuvosto on valmistellut kannanottoa Tornionjoen lohikannan säilymisen puolesta ja pyytänyt rajajokikomissiota mukaan. Rajajokikomissio tukee Tornionlaakson neuvoston kannanottoa ja tekee asiakirjaan selvennys- ja lisäysehdotuksia.

Sidosryhmien järjestämä Save the Salmon 2024 lohiseminaari pidetään Olos-hotellissa Muonios-

sa 23.-24.10.2024. Puheenjohtaja totesi, että komission olisi tarpeen osallistua lohiseminaariin.

Lähde: Luonnonvarakeskus.

Luonnonvarakeskuksen lohennousun seuranta Tornionjoella 2020-2024

Vuoden seitsemäs kokous 17.12.2024

Viimeinen kokous vuodelle 2024 pidettiin Torniossa. Kokouksen yhteydessä tehtiin vierailu rajanylittävään jätevedenpuhdistamoon Haaparannalla.

Käytiin läpi komission järjestämän merituulivoimaseminaarin palautteet sekä Muonion Oloksella järjestetyn lohiseminaarin yhteenveto.

Päätettiin toimittaa rajajokiavustuksen ilmoitusaineisto printtimedioihin. Ilmoitus julkaistaan myös komission kotisivulla ja sosiaalisen median tilillä joulukuussa. Avustuksen haku aukeaa 2. tammikuuta 2025 ja viimeinen hakupäivä on 10. helmikuuta 2025. Hakemukset tehdään Webropol-alustalla olevalla hakulomakkeella.

Keskusteltiin alustavasti vuoden 2025 toimintasuunnitelmasta.

Komissiolle tiedotettiin, että kalastusbiologi Atte Juutinen on nimitetty komission pysyväksi asiantuntijaksi ajalle 1.1.2025 – 31.12.2027. Tiedotettiin myös, että sihteeristö on toimittanut aineistoa komissiosta, merituuliseminaarista ja rajajokiavustuksesta Merilappi-lehteen, jonka julkaisupäivämäärä on 12.12.2024. Ilmoitettiin, että MMM on lähettänyt sidosryhmille osoitetun kyselyn Itämeren lohikantojen vahvistamisesta.

Varapuheenjohtaja Thelin kiitti puheenjohtaja Jokelaista vuoden 2024 puheenjohtajuudesta ja

Komission vierailu Viscaria-kaivoksella Kiirunassa

odottaa innolla omaa puheenjohtajakauttaan vuonna 2025.

Kokous päätettiin yhteiseen joululounaaseen ja lounaan yhteydessä komissio muisti entistä avustavaa sihteerä Camilla Ahlstrandia hänen jätettyään tehtävänsä komissiossa.

Ministeriöiden ja komission vuosikokous

Komissio ja ministeriöt tapasivat Helsingissä 17. toukokuuta 2024. Aiheena olivat edellisen vuoden tilinpäätös ja komission toiminta.

Kokouksessa olivat edustajat Suomen maa- ja metsätalousministeriöstä sekä ympäristöminis-

teriöstä. Ruotsia edustivat ilmasto- ja elinkeinoelämän ministeriö, meri- ja vesiviranomainen sekä Ruotsin varautumisviranomainen MSB. UNECE:n edustaja osallistui myös kokoukseen. Rajajokikomissiosta paikalla olivat puheenjohtajat ja sihteeristö. Asialistalla oli komission toiminta ja toiminnan suunnittelu ja rahoitus, henkilöstöasiat, JWG-työryhmätyö, kalastussääntö sekä UNECE:n vesisopimus.

Yhteistyö sidosryhmien kanssa, tapahtumat ja tapaamiset

Vuoden aikana komissio oli yhteydessä sidosryhmiinsä suorilla kontakteilla, vastaamalla eri lausuntopyyntöihin sekä kokousten ja seminaarien kautta.

Helmikuun lopulla komissio tapasi maa- ja metsätalousministeriön kalastuksesta vastaavia virkamiehiä, Ruotsin meri- ja vesiviranomaisen, Norrbottenin lääninhallituksen ja Lapin ELY-keskuksen virkamiehiä sekä kalatutkijoita Haaparannalla iltatilaisuudessa Stadshotellilla.

Luonnonvarakeskuksen (LUKE) ja Sveriges Lantbruksuniversitetin (SLU) laatima raportti ”Tornionjoen lohi-, meritaimen- ja vaellussiikakannat – yhteinen ruotsalais-suomalainen biologinen selvitys sopivien kalastussääntöjen arvioimiseksi vuodelle 2024” käännetettiin jälleen ruotsista suomeksi

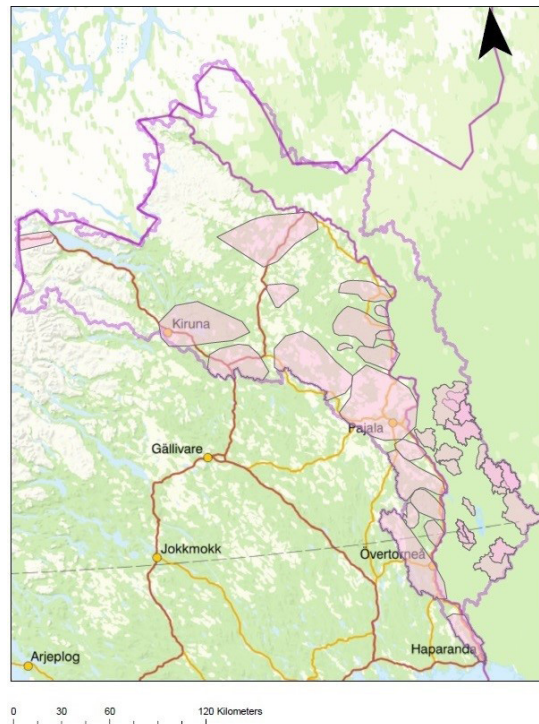
rajajokikomission varoin. Molemmat kieliversiot julkaistiin komission kotisivulla.

Komission sihteeristö osallistui Tornionjoen tulvakokoukseen huhtikuussa tulvaviranomaisten kanssa. Käsiteltiin tarvetta tiiviimpään tiedonvaihtoon SYKE:n ja SMHI:n välillä tulvaennusteisiin ja varoitusten ajoitukseen liittyen viikottain tulvakaudella. Ruotsin yhdyskuntasuojeluviranomainen MSB, lääninhallitus, Lapin ELY-keskus ja SMHI kertoivat ajankohtaisista tulvasuunnittelun ja tulvaennusteiden hankkeista sekä ELY käynnissä olevasta kuulemisesta nimetyiksi tulvariski-alueiksi. Övertorneån ja Aavasaksan välisen tien 98 tulviminen oli esillä Trafikverketin kanssa. Tornio-Haaparannalla on käynnistymässä Näränpään tulvavallin korotus.

TRIWA LIFE -projektin maastopäivä 29. elokuuta 2025

Norrbotenin lääninhallituksen hallinnoima suomalais-ruotsalainen vesistökunnostushanke TRIWA LIFE käynnistettiin virallisesti rahoittaja- ja toteuttajatahojen sekä pohjoismaisten rajavesistökomissioiden läsnä ollessa Övertorneån Kattilakoskella.

Projektin tavoitteena on kunnostaa vesistöjä sadan kilometrin matkalta, avata 3000 km vaellusreittejä, ennallistaa joki- ja puroympäristöjä ja 2 500 hehtaaria kosteikkoa sekä poistaa 399 vesistöestettä sekä Suomen että Ruotsin puolella. Hankkeessa on käytettävissä noin 21 miljoonaa euroa seitsemän vuoden aikana. TRIWA LIFE eli The Torne River International Watershed LIFE on EU:n osarahoittama, Euroopan suurin ennallistamis- ja luonnonsuojeluhanke. Kaikki Tornionlaakson kunnat ovat mukana hankkeessa sekä useat

TRIWA LIFE -ennallistamisalueet

TRIWA LIFE -maastopäivän osallistajat Kattilakoskella

eri viranomaiset ja organisaatiot rajan molemmin puolin. Rajajokikomissio on ollut alusta asti mukana hankkeen viestinnässä kunnille ja kuningashuoneelle yhdessä Lapin ELY-keskuksen ja Norrbottenin lääninhallituksen kanssa.

Hankkeen suojelija kuningas Kaarle XVI Kustaa osallistui päivän ohjelmaan kuuluviin vierailuihin kunnostuskohteilla Tengeliönjoen voimalaitoksella, Ruotsin Juoksengissa sekä vierailuun Aavasaksalla. Rajajokikomissiolla oli puheenvuoro päivän ohjelman alkupuolella ennen lounasta, sekä Över-

torneån Luppiolla ennen illallista. Rajajokikomissio toi esiin rajavesistöyhteistyön yhteistyön ja rauhan rakentajana, nykyisen suomalais-ruotsalaisen rajajokisopimuksen tarkoitusta ja komission tehtäviä sekä ilmastonmuutoksen tuomia haasteita ja alueen toimijoiden ja asukkaiden merkitystä osana rajavesistöyhteistyötä, josta TRIWA LIFE -hanke on erinomainen esimerkki. Kuningas korosti puheessaan jokiluonnon ja lohien merkitystä alueen asukkaille sukupolvien ajan ja kannusti jatkamaan hyvää yhteistyötä luonnon ja ympäristön parantamiseksi.

*Ruotsin kuningas vierailullaan Tornionlaaksossa: Lohen tilanne on "surullinen ja pelottava"
– toivoo ennallistamisen tehoavan <https://yle.fi/a/74-20108026>*

Vierailulle osallistuivat myös Suomesta maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah sekä Ruotsista ilmasto- ja ympäristöministeri Romina Pourmokhtari ja maaherra Lotta Finstorp.

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah totesi puheessaan, että Tornionjoki, Väylä, on läpi historian yhdistänyt Suomen ja Ruotsin. Se ei ole vain virta, vaan yhteisöllisyyden, elinvoiman ja elan-

non lähde. Triwa-hanke onkin erinomainen esimerkki Tornionjokilaakson hyvästä yhteistyöstä.

Suomen ja Ruotsin tiivis yhteistyö Tornionlaaksossa rajajoen yli korostui niin kuninkaan kuin muidenkin puheissa. Hanke ja kuninkaan läsnäolo sai runsaasti mediahuomiota, erityisesti Suomen puolella sekä paikallisesti että valtakunnan tasolla.

*Tengeliönjoen Portimokoskella Tornionlaakson Voiman toimitusjohtajan puhe 29.8.2024:
<https://www.pohjolanvoima.fi/tornionlaakson-voiman-toimitusjohtajan-puhe-portimokoskella-triwa-life-hankkeen-vierailulla-tengeliönjoen-kalateille/>*

Kuningas Kaarle XVI Kustaa, Suomen maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah, Ruotsin ilmasto- ja ympäristöministeri Romina Pourmokhtari, TRIWA LIFE-projektin maastopäivä.

Merituulivoima ja vaelluskalat -seminaari järjestettiin Kemissä 8.–9.10.

Tapahtuma keräsi n. 80 osallistujaa; asiantuntijoita, päättäjiä, tutkijoita ja muita sidosryhmiä Suomesta ja Ruotsista. Seminaarissa nousi esille huoli heikentyneistä lohikannoista ja vaelluskalojen elinvoimaan vaikuttavista mahdollisista tekijöistä merellä, mukaan lukien merituulivoimahankkeet. Laajalti tunnistettiin tarve nopeasti käynnistää merituulivoimasta vaelluskaloille aiheutuvien yhteis- ja kumulatiivisten vaikutusten arvioinnit

koko Itämeren alueella, sekä etsiä tähän työhön toteuttajatahot ja koordinointi.

Komissio sai positiivista palautetta seminaarista ja sen ohjelmasta. Erityisesti laaja-alaista aiheen käsittelyä monelta eri taholta kiiteltiin. Seminaarista lähetettiin tiedote ja se sai näkyvyyttä etenkin suomalaisessa mediassa.

Merituulivoima ja vaelluskalat-seminaari

Save the Salmon 2024 lohiseminaari

Lohiseminaari järjestettiin Muoniossa 23.–24.10. Lapin ELY-keskuksen sekä Ruotsin ja Suomen intressitahojen yhteisesti järjestämä seminaari kokosi laajasti eri sidosryhmiä kummastakin valtiosta keskustelemaan Tornionjoen ja Itämeren lohikantojen tilanteesta. Osallistujat olivat erittäin huolestuneita nopeasti heikentyneestä tilanteesta ja yhteneväinen näkemys oli siitä, että lohenkalastuksen lisärajoitukset ovat tarpeellisia. Eniten kannatusta eri sidosryhmiltä saivat toimenpiteet, joilla rajoitettaisiin kalastajakohtaista enimmäisaalista kauden aikana. Nopeasti heikentyneiden emokalamäärien vuoksi nähtiin tärkeäksi, että erityisesti suurikokoisia naaraslohia pyrittäisiin säästämään. Lisäksi pakollinen saalisraportointi nähtiin tärkeäksi. Sen sijaan kalastuskauden pi-

tuuden rajoittaminen nähtiin erityisesti matkailuelinkeinon ja kalastusoppaiden parissa ongelmalliseksi. Osa paikalla olijoista oli valmiita myös toimenpiteisiin, joilla kalastusta säädeltäisiin reaktiivisesti kesken kalastuskauden, mikäli jokeen nousevien lohien määrä jää tavoitetasoa pienemmäksi. Tämä vaatisi isompaa muutosta nykyiseen kalastussääntöön. Tilaisuudesta lähetettiin tiedote ja paikan päällä oli median edustajia. Seminaari sai paljon näkyvyyttä sekä Suomen että Ruotsin mediassa.

Komission sihteeristö avusti tapahtuman tiedotuksessa ja aineistojen kääntämisessä ja edesauttoi tapahtuman järjestelyjä. Seminaarissa oli sekä komission että sihteeristön edustus.

Toimintaympäristö on muuttunut varsin paljon sopimuksen solmimisen jälkeen. Esimerkiksi kaivoksiin ja energian tuotantoon liittyvä hanketoiminta alueella on lisääntynyt, ja ilmastonmuutos ja luontokato ovat ilmiöinä nousseet toiminnan keskiöön. Edellä mainitut seikat korostavat yhteistyön tarvetta sopimuksen koko soveltamisalalla. (Rajajokisopimus Suomen ja Ruotsin välillä, Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2024:20, ote esipuheesta Timo Jokelainen, puheenjohtaja Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio, 20.6.2024)

Kokoukset 2024

Alla on luettelo kokouksista tai tapahtumista, joissa komissio tai sihteeristö on ollut joko osallistujana, järjestäjänä tai molempina vuoden 2024 aikana. Komission kokoukset eivät ole tässä listassa.

2024-02-02 Lippoträff, Kukkolaforseen. Sallisalmi

2024-02-08 Tornio-Muoniojoen ja rannikon kalatalousalue, ylimääräinen kokous (käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyminen) Pello. Sallisalmi.

2024-02-21 Tornion Karhakkamaan tuulivoimala-alue, tiedotustilaisuus Suomen puolella klo 17-19 Karungin koululla. Lempinen.

2024-02-27 Kalastussääntötapaaminen Suomen ja Ruotsin kalastusviranomaisten ja tutkijoiden kanssa, Stadhotellet, Haaparanta. Komission jäseniä, sihteeristö.

2024-03-06,07 Fiskeforum, Tukholma. Ruotsin maatalousvirasto, Marita Thelin

2024-03-11 Rajaseutufoorumi, Tornio. Klo 14:30. Rajayhteistyö, toimijat esittelevät toimintaa kansanedustajille ym. Rajajokisopimuksen esittely. Sallisalmi, Lempinen

2024-03-20 YVA-päivä, webinaari, VA ry ajankoh- taista yvasta, vihreä siirtymä, tuulivoima ja mai- sema, one-stop-shop ympäristöluvituksessa ym. Sallisalmi

2024-03-22 Maailman vesipäivä. Webinaari, Vesi- yhdistys. Sallisalmi

2024-04-11 Röyttä tuulivoimahanke, osayleiskaa- van muutos. Haaparannan kaupungintalo. Salli- salmi

- 2024-04-23 JWG-kokous. Jokelainen, Thelin, Aska, Sallisalmi, Lempinen
- 2024-04-24 Tulvakokous. Lapin ELY-keskus koordinoi. Sallisalmi, Lempinen
- 2024-05-17 Vuosikokous ministeriöiden kanssa. Helsinki. Jokelainen, Sallisalmi, Lempinen, Thelin
- 2024-06-03 Vesitaloustapaaminen, maa- ja metsätalousministeriön ja ELY-keskusten edustajat vierailevat Tornionlaaksossa ja rajajokikomission kansliassa. Sallisalmi (komission lyhyt esittely), Lempinen, Jokelainen
- 2024-06-04 Ruotsin Perämeren saariston yhteistyökoordinaattori Lisa Lundstedt vieraili kansliassa.
- 2024-06-11-12 Vesistökuunnostusverkosto, vuosikokous, Rovaniemi. Sallisalmi (etänä)
- 2024-06-08 Kukkolaforssin, Ruotsin maaseutuministeri Kullgren vierailee lohikalastuksen alkaessa Kukkolankoskella, Matkakoskella. Lempinen
- 2024-08-20 Arbetsgivarverket. Kyberturvallisuus, aamukahviluento. Etäyhteys, Sallisalmi.
- 2024-08-25 – 29 World Water Week, Tukholma. Alustuksia mm. rajavesistöä koskevista kysymyksistä. Etäyhteys, Sallisalmi
- 2024-08-27 – 28 LUKE, Poro- ja kalapäivät. Alustuksia vaelluskaloista, luonnonvaratiedon tietojärjestelmistä. Etäyhteys. Sallisalmi
- 2024-08-29 TRIWA-Life maastopäivä, Övertorneå, Ylitornio. Jokelainen, Thelin, Sallisalmi
- 2024-09-19 Vesienhoito, rajanylittävät keskeiset kysymykset, yhteisen suunnitelman laadinta. Viranomais tapaaminen, ELY-keskus, lääninhallitus, sihteeristö järjestää Haaparannalla. Sallisalmi, Snäll
- 2024-10-8,9 Merituulivoima ja vaelluskalat -seminaari, komissio järjestäjänä, Kemi
- 2024-10-23,24 Save the Salmon lohiseminaari, useita järjestäjiä, Olos, Muonio. Thelin/Broman/Lempinen/Snäll/Aska/Mylykangas/Niska
- 2024-10-23,24,25 UNECE MOP10, Slovenia, Ljubljana. Rajavesistö sopimuksen 10. osapuolikokous. Sallisalmi
- 2024-11-12 Ympäristöministeriön webinaari ennallistamissuunnitelmasta. Sallisalmi, Snäll
- 2024-11-21 YVA ry-webinar, ympäristövaikutusten arvioinnista. Sallisalmi
- 2024-11-27 Vesienhoito, yhteyshenkilötapaaminen, etäkokous. Snäll
- 2024-11-27,28 Merialuesuunnittelu, Helsinki. Sallisalmi
- 2024-12-03 Vaellussiian tilanne, kysymykset tutkijoille, UNESCO-hankkeen vaihe, etäyhteys. ProSiika Kukkolankoski järjestää, kalastusviranomaiset, tutkijat LUKE. Sallisalmi, Snäll

Rajajokikomissio antoi 23 lausuntoa vuoden 2024 aikana. Tuulivoimahankkeet on eniten lausuttu aihealue tämän vuoden aikana. Lausunnot on julkaistu komission Internet-sivulla www.fsgk.se suomeksi ja ruotsiksi. Alempana lyhyt yhteenveto lausuntojen sisällöstä.

2024

16.1.2024 Lausunto Tornionjoen kalatalousalueen hoito- ja käyttösuunnitelmaan

17.1.2024 Lausunto Tanskan-merialuesuunnitelmiin

21.2.2024 Lausunto Eystrasalt merellinen tuulivoimapuisto

21.2.2024 Lausunto Ran merellinen tuulivoimapuisto

21.2.2024 Lausunto Pleione merellinen tuulivoimapuisto

22.2.2024 Lausunto MMMlle Kalastussaanto 2024

13.3.2024 Lausunto HaVlle kuuleminen ympäristön tilan arvioinnista

18.3.2024 Lausunto SRRJK Norrvind tuulivoimapuisto

28.3.2024 Lausunto Karhakkamaa tuulivoima OYK YVA NVV

15.4.2024 Lausunto Ruotsin kulttuuriministeriolle mietintoon SOU 2023 68

30.4.2024 Lausunto SRRJK Rajakiiri tuulivoimapuisto

17.5.2024 SRRJK lausunto saalisilmoitus mmm 20240517

11.6.2024 SRRJK lausunto Palojärvi tuulivoimapuisto

27.6.2024 SRRJK lausunto vesienhoito keskeiset kysymykset Tornionjoki 20240627

28.6.2024 SRRJK Sarvisto grafiittikaivos lausunto

28.6.2024 SRRJK lausunto TEM esityksestä laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä

16.9.2024 SRRJK Bothnia Offshore Kappa merellinen tuulivoimapuisto lausunto

19.9.2024 SRRJK ELWIND merellinen tuulivoimapuisto lausunto

4.11.2024 SRRJK lausunto Haapamaa tuulivoima Tornio YVAohjelma

18.11.2024 SRRJK Lausunto Polargrund Kalixin saaristo tuulivoima vety

19.12.2024 SRRJK lausunto Möylyn kalankasvatus Simo

19.12.2024 SRRJK lausunto Karhakkamaa tuulivoima YVA täydennys

19.12.2024 SRRJK Baltica-1 merellinen tuulivoimapuisto

Rajajokikomissio on todennut, että suunnitteilla on suuri määrä tuulivoimaa merialueelle Perämereltä alas eteläiselle Itämerelle, ei ainoastaan Ruotsissa ja Suomessa, vaan myös muissa Itämeren maissa. Komissio toteaa, että on erittäin suuri haaste arvioida yhteis- ja kumulatiiviset vaikutukset kaikista hankkeista kokonaisuutena, ottaen huomioon suunnitteilla olevan merellisen tuulivoiman mittakaavan laajalla maantieteellisellä alueella, jossa monta valtiota.

Vuoden 2024 lausunnoissaan SRRJK korosti toistuvasti vaelluskalojen, erityisesti Tornionjoen lohen, suojelun tärkeyttä sekä laajamittaisten merituulivoimahankkeiden yhteis- ja kumulatiivisten vaikutusten perusteellista arviointia. Merituulivoimahankkeisiin liittyviä lausuntoja annettiin kokonaisuudessaan 8 kpl. Komissio lausui myös Tanskan-merialuesuunnitelmaan, jossa on ehdotuksena energiantuotantoalueita Tanskan merialueille. Komissio korosti tässä yhteydessä, että Tornionjoen lohi mahdollisesti hyödyntää syönösalueita, jotka asettuvat samoille alueille, joille Tanska ehdottaa merellisiä energia-alueita. Komissio painotti varovaisuusperiaatetta ja korosti tarvetta kansainväliselle yhteistyölle vaikutusten selvittämisessä.

Vuoden aikana oli uusi lakiehdotus merituulivoimalaiksi talousvyöhykkeellä lausuttavana. Komissio totesi, että on olemassa suuri tarve perusteelliselle vaikutusten arvioinnille merituulivoimasta laajalla maantieteellisellä alueella Perämereltä Eteläiselle Itämerelle asti.

Komissio on myös lausunut vuoden aikana maalle suunniteltaviin tuulivoimapuistoihin Tornionlaaksossa. Erityisesti komissio korosti tärkeitä maisema-arvoja Tornionlaaksossa, joille voi kohdistua haitallisia vaikutuksia tuulivoimapuistoista. Vuoden aikana kuultavana olivat tuulivoimapuistot Norrvind Ruotsin Övertorneån kunnassa, Palojärvi Haaparannan kunnassa sekä Karhakkamaa Tornion kunnassa. Maa-alueille sijoittuvista tuulivoimahankkeista lausuttiin mm. rajanylittävistä maisemavaikutuksista sekä arvoalueiden maisemien sietokyvystä laajamittaiselle tuulivoimateollisuudelle.

Tornionjoen vesienhoidon keskeisiä kysymyksiä koskevassa lausunnossa komissio korosti muuttuvan ilmaston vaikutusten huomioimista vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelussa. Vesien ja kalastonhoidon toimenpiteitä tulisi alueel-

la yhteensovittaa, pyrkiä valuma-aluelähtöiseen vesienhoitoon ja huomioida energiasiirtymän aiheuttaman maankäytön rakentamisineen, ojituksineen ja täyttöineen tuomat muutokset vesitaloudelle. Vesienhoidon toimenpiteiden vaikutavuutta olisi syytä tarkastella yhdessä lyhyen ja pidemmän aikavälin ilmastoskenaarioiden kanssa.

Komissio antoi lausunnon **Tornio-Muoniojoen ja rannikon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmasta**. Komissio piti suunnitelmaan sisältyviä tietoja ja alueen näkemyksiä vesien ja kalakantojen tilasta oleellisina suunnitelmassa ja totesi, että SWOT-analyysi osana suunnitelmaa auttaa priorisoimaan toimenpiteitä. Komissio totesi, että viestintäsuunnitelma olisi hyödyllinen työkalu hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden esille tuomiseen suunnitelmallisesti alueeltaan suurella ja kalastollisesti ja kalastuksellisesti merkittäväällä kalatalousalueella. Komissio korosti lisäksi, että Tornion- ja Muonionjoki ovat kansainvälisiä vesistöjä, rajavesistöjä, mikä ei suunnitelmassa riittävästi ollut nähtävissä.

Komissio antoi lausunnon Pajalan kuntaan suunnitellusta **Sarvisto grafiittikaivoksesta**, joka sijaitsee Tornionjoen valuma-alueella. Komissio korosti sitä, että kaivosvesien johtamisella voi olla kemiallisia vaikutuksia herkkiin Muonion- ja Tornionjokiin, joissa elävät Euroopan suurimmat luonnonlohikannat. Talviaikaisten rajajokivesistön tapahtuvien päästöjen osalta tulisi erityisesti huomioida, että silloin joessa on alivirtaamatilanne, mikä vaikuttaisi haitallisten aineiden pitoisuuksiin. Komissio huomautti, että Tornionjoen lohi- ja meritaimenkantojen elinolosuhteita ei saa heikentää. Komissio korosti, että on erittäin tärkeää arvioida varhaisessa vaiheessa kaikkien samaan rajajokisysteemiin vaikuttavien kaivostointojen kumulatiiviset vaikutukset.

Ruotsin Meri- ja vesiviranomainen pyysi lausuntoa kuulemisessa **ympäristötilan arvioinnista ja yhteiskuntataloudellisesta analyysistä**. Raportista käy ilmi, että hyvää tilaa ei tavoiteta kriteereille kalastuskuolleisuus tai kutubiomas-

sa koskien lajia lohi. Yleinen tila lohelle vuosina 2016-2021 ei tavoittanut hyvää tasoa. Myös dioksiinien sekä dioksiinien kaltaisten PCB-aineiden raja-arvot ylittyivät kuudessa lohessa kymmenestä (vuonna 2020). Komissio totesi, että Tornionjoen lohen tila on huolestuttava ja korosti, että haitallisia vaikutuksia tulisi vähentää, jotta kanta saisi mahdollisuuden toipua. Tornionjoen lohella on mittaamattoman suuri arvo jokilaaksolle sekä kulttuurisille ja sosiaalisille olosuhteille liittyen kalastukseen koko Tornionlaaksossa. Myös lohenkalastusmatkailulla on suuri merkitys rajajokialueelle. Pohja-Mykrä et al. (2018**) mukaan Tornionjoen lohenkalastusmatkailu toi keskiarvona 214 € per kalastettu lohikilo aluetaloudellista hyötyä. Keskiarvo per joella kalastettu lohi arvioitiin olevan 1320 €, joka on huomattavasti suurempi, kun taloudellinen arvo lohelle merellisestä kaupallisesta kalastuksesta. Komissio korosti, että vaelluskalan selviytymismahdollisuuksilla on suora vaikutus jokilaakson kalastukseen.

Komissio lausui **Simon merialueelle suunnitellun kirjolohen kalankasvatustalon** ympäristölupahakemuksesta saatuaan hakemuksesta tiedon tiedotusvälineistä. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto lähetti pyynnöstä lausuntopyyntöön myös komissiolle.

Komissio korosti varovaisuuseriaatetta kaikessa sellaisessa toiminnassa, joka voi aiheuttaa uusia uhkia vaelluskalakannoille. Suomen ja Ruotsin välinen rajajokisopimus vuodelta 2010 viittaa johdannossa mm. merioikeusyleissopimukseen, sekä YK:n biologista monimuotoisuutta koskevaa yleissopimukseen vuodelta 1992, jolla veloitetaan allekirjoittajamaat varmistamaan biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen ja kestävä käyttö. Komissio myös avasi kalankasvatuksen lupasääätelyä Ruotsissa. Lausunnon ydinviesti oli, että kalankasvatustalon suunnitellulla paikalla merkitsisi vaaraa luonnonvaraiselle lohelle, ei ainoastaan Tornionjoen lohelle, mutta myös Kallixjoen, Rånejoen ja Piitimenjoen lohelle, eli toiminnalla saattaa olla rajanylittäviä vaikutuksia lohen terveyteen Suomen ulkopuolella. Komission mukaan hankkeen toteuttamisessa tulisi selvittää muita teknisiä ratkaisuja ja sijaintivaihtoehtoja.

Komissiolla on internetsivut viidellä eri kielellä. Suomeksi ja ruotsiksi eli rajajokisopimuksen virallisilla kielillä sisältöä on eniten. Englanniksi, pohjoissaameksi ja meänkielellä sisältöä on rajajokisopimuksen sisällön ja komission tehtävien kannalta olennaisilta osin.

Komission lausunnot ja kokousten pöytäkirjat julkaistaan komission [www-sivuilla](http://www.sivuilla). Komissio tiedottaa ajankohtaisaiheista etusivulla sekä aiheenmukaisesti sivuillaan. Komission sivuilla ylläpidetään myös komission aihealueisiin liittyviä linkkejä muiden viranomaisten sivuille.

Komission sihteeristö lähettää medialle komission kokousten asialistat sekä lausunnot. Tämän lisäksi julkaistiin seitsemän mediatiedotetta. Maaliskuun alussa julkaistiin rajajokiavustuksen saajat. Maailman vesipäivän tiedotteessa 22.3.

kerrottiin vuoden teemasta Vesi rauhan tekijänä sekä kannustettiin antamaan palautetta yhteisten vesien hoidon ja tulvariskien hallinnan suunnitteluun kuulemisajan puitteissa ja vaalimaan alueen arvokkaita vesistöjä. Elokuussa tiedotettiin uuden avustavan sihteerin nimitysuutinen. Vuoden neljäs ja viides tiedote lokakuussa koski komission järjestämää Merituulivoima ja vaelluskalat -seminaria ennakoon sekä seminaarin päätyttyä. Sidosryhmien yhteistyönä järjestämästä lohiseminaarista Muoniossa tiedotettiin lokakuun lopulla ja rajajokiavustuksen avaamisesta annettiin ennakotietoa tiedotteella joulukuussa. Alueellinen Merilappi-lehti julkaisi komission toimittaman artikkelin rajajokikomission toiminnasta ja rajajokiavustuksesta joulukuussa.

Kuva: Pentti Sormunen

Rajajokisopimus on ollut voimassa 14 vuotta. Kuluneet vuodet ovat osoittaneet sopimukselle olevan tarve, mutta myös sen, että sopimuksen ja sen soveltamisen tulee elää ajassa ja muuttua muuttuvien tarpeiden myötä. Rajajokikomissio on keskeinen toimija rajat ylittävässä yhteistyössä, mutta yksin sen voimat ovat rajalliset. Jotta turvaamme ainutlaatuisen vesistön kestävän käytön tulevaisuudessa, se vaatii rajoista riippumatonta ja laaja-alaista yhdessä tekemistä jokien alkulähteiltä merelle saakka. (Rajajokisopimus Suomen ja Ruotsin välillä, Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2024:20, ote esipuheesta Timo Jokelainen, puheenjohtaja Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio, 20.6.2024)

Vuonna 2024 media on huomioinut mm. ajan-kohtaisia kaivos- ja tuulivoimahankkeita. Myös kevättulvaa on käsitelty mediassa. Jo toisen peräkkäisen vuoden heikosta lohenoususta on tehty useita juttuja. Kukkolan-
kosken lippouksen matkaa UNESCO:n listalle on uutisoitu useassa artikkelissa. Komission myöntämästä rajajokiavustuksesta mainittiin paikallislehdessä. Tornionlaakso, joki- ja merikalastus oli näkyvästi esillä Ruotsin kansallisen television ohjelmistossa marras-joulukuussa kahden eri ohjelmasarjan myötä.

Nykyistä edeltävä komissio mainittiin näistä toisessa 1990-luvun kalastusviranomaisena ja kalastuskiistojen osapuolena, toisessa esiintyi komission pysyvä asiantuntija Andreas Broman meriharjuksen kalastuksen oppaana.

Komission sihteeri Annika Sallialmi kirjoitti artikkelin Tornionlaakson jätevesilaitoksista ja jätevesien käsittelyn infrastruktuurista Suomessa ja Ruotsissa Vesitalous-lehteen, joka ilmestyi joulukuussa.

Koskikalastusta Kuva: Pentti Sormunen

Seuraava uutisseurantalistaus ei ole täysin kattava, sillä listasta saattaa puuttua uutisia, joita ei ole huomattu. Otsikot ovat juttujen alkuperäiskielillä, eikä niitä ole käännetty. Haaparannanlehti julkaisee usein käännöksen suomeksi samassa tai myöhemmässä lehdessä.

Mediaseuranta 2024

Tammikuu

5.1.2024 Lapin Kansa, uutinen, Tornion ja Haaparannan yritysten öljy- ja rasvapäästöt selvityksessä

10.1.2024 Meän Tornionlaakso, uutinen, Yhteistyöllä eteenpäin (haastateltu puheenjohtaja Joke-laista)

10.1.2024 Meän Tornionlaakso, uutinen, Martimojoen kohtalo surettaa

11.1.2024 Lapin Kansa, uutinen, Tornionjoen lip-pous on Suomen ja Ruotsin yhteinen Unesco-eh-dokas

12.1.2024 NSD, nyhet, Isbrytarna är under hård press

13.1.2024 Lapin Kansa, uutinen, Karhakkamaan tuulipuistokaavan luonnos tulee nähtäville

15.1.2024 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Tal-ven lumipeite pienenee ihmisen toiminnan seu-rauksena

16.1.2024 Haparandabladet, nyhet, Gränslös kan-didat till Unesco-listan

27.1.2024 NSD, debatt, Gaute Larsen, Kalix kom-mun och det stora energirådet

30.1.2024 NSD, nyhet, Nu startar förhandlingen om Viscaria

Helmikuu

5.2.2024 YLE, Rajakiiri Oy haluaa Tornion Röyttän edustan merialueelle yhä korkeampia tuulivoima-loita

9.2.2024 YLE, Merituulivoimaloiden vaikutukset tutkimatta, YVAssa puutteita

12.2.2024 Lapin Kansa, uutinen, Tulvatorjunnas-sa olisi kaivattu yhteistyötä

12.2.2024 NSD, nyhet, Kritik mot sena prognoser och bristande samverkan (översvämning Torneäl-ven)

20.2.2024, Haparandabladet, nyhet, "Dra lärdom" efter vårens översvämning

23.2.2024, Lapin Kansa, uutinen, Rakennetaanko jätealtaat suomessa väärin?

27.2.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Puoli mil-joonaa ihmistä asuu tulvariskialueilla

28.2.2024, Lapin Kansa, nyhet, Lohenkalastuskiin-tiö pienenee huomattavasti

28.2.2024, NSD, insändare, Vindkraftsbroarna som brändes (om Karhakkamaa vindkraftpark)

29.2.2024, Lounais-Lappi, nyhet, Kestääkö Tor-nionjoen jää pilkkikisaan osallistujia?

Maaliskuu

1.3.2024, Lapin kansa, kirjoitus, Lohi asutti Lapin

1.3.2024, Haparandabladet, skrivelse, Broarna som brändes på möte (om Karhakkamaa vin-dkraftpark)

5.3.2024, Haparandabladet, nyhet, Halv miljon människor bor i översvämningshotade områden

9.3.2024, Lapin Kansa, työpaikkailmoitus, Avusta-va sihteeri

12.3.2024, Haparandabladet, jobbannons, Biträ-dande sekreterare

13.3.2024, Lapin Kansa, mielipide, Merituulivoi-masta luovuttava

14.3.2024, NSD, jobbannons, Biträdande sekrete-rare

14.3.2024, Lapin Kansa, uutinen, Aavasaksan valtina on luonto

16.3.2024, NSD, nyhet, Talga går till regeringen – vill runda Kiruna kommun

18.3.2024, NSD, nyhet, Länets vinter – rysskyla och Atlantstormar

20.3.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Rajajokiavustusta kahdeksalle hankkeelle

26.3.2024, Haparandabladet, nyhet, En utökning av vindkraft planeras (Röyttä vindkraftpark)

27.3.2024, Lounais-Lappi, mielipide, Tornion merituulimyllyhankkeesta tulee luopua

27.3.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Suurtulvista huolimatta Pello ja Ylitornio eivät ole merkittävällä tulvariskialueella

27.3.2024, NSD, nyhet, Kiruna säger nej till Talga: "Signal till regeringen"

Huhtikuu

2.4.2024, Haparandabladet, nyhet, Rapport om vattenmögel är snart klar

3.4.2024, Meän Tornionlaakso, nyhet, Lohen heikko nousu kutisti viime kesän lohisaaliit Tornionjoella

4.4.2024, Lapin kansa, kirjoitus, Lohikantaa on vahvistettava

5.4.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Rajajokomissio on antanut lausunnon Karhakkamaasta

5.4.2024, Lapin kansa, uutinen, Lohen kalastusai-
ka Tornionjoella lyhene kahdella viikolla

6.4.2024, Lapin Kansa, uutinen, "Syy lohen heikkoon tilaan on merellä"

6.4.2024, Lapin Kansa, uutinen, Kevättulva voi olla tavanomaista suurempi

6.4.2024, Lapin Kansa, uutinen, Lapin ELY-keskus aloittaa jäänsahaukset Tornionjoella

6.4.2024, NSD, nyhet, Kortare fiskeperiod ska skydda laxen
9.4.2024, Lapin Kansa, kirjoitus, Riit-
tävätkö luonnonvaramme? (kalastuksesta)

10.4.2024, NSD, insändare, Är våra nationalälvar hotade?

10.4.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Lohenkalastus lyhenee viikolla alusta ja lopusta

11.4.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Jääsaha aloitti työnsä Tornionjoella

12.4.2024, Lapin Kansa, pääkirjoitus, Meri ei ole pankki

12.4.2024, Haparandabladet, nyhet, Issågning i älvmyrningen är igång

12.4.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Jäänsahaus Tornionjoen suualueella on alkanut

16.4.2024, Haparandabladet, inlägg, Hotet mot våra älvar

16.4.2024, Lapin kansa, uutinen, Kukkolankosken kulttuuriperintö on koottu yhteen

18.4.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Kukkolankosken suojeluatlas ilmestyi

19.4.2024, Lapin Kansa, Lappi puhuu, Perämerellä on kala- ja kalastajakato

20.4.2024, Lapin Kansa, uutinen, Hannukainen Mining säikähti vesiluokitusta

20.4.2024, Lapin Kansa, uutinen, Kylmä sää hidastaa tulvakauden alkua

23.4.2024, Haparandabladet, nyhet, SMHI slutar med islossningsprognoser

23.4.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Ruotsin ilmatieteenlaitos lopettaa jäänlähtöennusteet

24.4.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Kläpit pääsevät lipolle

24.4.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Ylitornio äänestysellä mukaan Miekojärven kansallispuistoon

25.4.2024, Lapin Kansa, uutinen, Pello ja Ylitornio kumpikin Miekojärven kansallispuistohankkeen taakse

25.4.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Kläpit lipolle sai rahoituksen

26.4.2024, Lapin kansa, uutinen, Myös Ruotsin kunnat haluavat tuulirahoja

27.4.2024, Lapin Kansa, Lappi puhuu, Väylän lohi uhkaa kadota

27.4.2024, Lapin Kansa, uutinen, Karhakkamaan tuulivoimahankkeen yva-selostusta täydennettävä

29.4.2024, Lapin Kansa, pääkirjoitus, Kahdekan prosenttia pinta-alasta tuulivoimalle?

30.4.2024, Lapin Kansa, uutinen, "Pari vuorokautta meni nukkumatta, kun taisteltiin jokivettä vastaan"

Toukokuu

2.5.2024, Meän Tornionlaakso, Reväsvaaran uuttu tuulivoimakaava valmis valtuuston hyväksyttäväksi

2.5.2024, Meän Tornionlaakso, mielipide, Jättäkää jopa kokonaan kalastamatta

2.5.2024, Meän Tornionlaakso, Varaudu vuosittaisiin kevättulviin

3.5.2024, Haaparannanlehti, Vinkkejä kevättulvaan varautumisesta

4.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Merituulivoiman rakentaminen viivästyy

4.5.2024, Lapin Kansa, pääkirjoitus, "Lisää kiviä kaivospolulle" (Hannukaisen kaivoksesta)

6.5.2024, NSD, nyhet, SMHI om vårflo den – prognosen just nu

7.5.2021, NSD, nyhet, Gruvan får miljötillstånd: "Nu kör vi" (Viscaria)

7.5.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Viileä sää siirtää tulvahuippuja myöhemmäksi

8.5.2024, Meän Tornionlaakso, pääkirjoitus, vesistöet vaikuttavat laajalla

8.5.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Tornio-Muoniojoki-seurassa ei hurrata kalastuskauden ajoituksen muutokselle

10.5.2024, NSD, nyhet, VA-chefen: "Älven rör inte ens vi på"

11.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Jääpato Tornionjoen Matkakoskella on pienentynyt

11.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Elämä kaivoksen katveessa (Kaunis Iron)

13.5.2024, NSD, insändare, Kiruna kommun versus gruvbolaget Talga

14.5.2024, NSD, nyhet, SMHI efter förra vårflo den: "Varningen var för sen"

14.5.2024, Haparandabladet, nyhet, Dags för samrådan om vindpark (i Haparanda)

15.5.2024, Maaseudun tulevaisuus, mielipide, Tornion-Muoniojoen lohi uhkaa kadota (Matti Myllykangas)

15.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Kaivosyhtiö ei luovu Hannukaisesta

16.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Vedenkorkeudet nousevat nopeasti Lapin joissa

17.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Ruotsin Pajalaan tehdään uusi silta Tornionjoen yli

18.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Alkukesän kalastus pienentää Tornionjoen lohien kokoa

21.5.2024, NSD, nyhet, Finland trotsar fiskestopp i Bottenhavet – älvarna töms på lax

21.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tulvahuippu on käsillä Torniossa

22.5.2024, Maaseudun Tulevaisuus, Kuivuus on uhka runsaiden vesivarojen Suomessa

23.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tulva nousi Aavasaksalta Ruotsiin menevälle tielle

24.5.2024, Haparandabladet, nyhet, Stor vindkraftpark planeras i Pajala

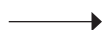
24.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tornionjoen latvoille voi aueta uusi kaivos (Viscaria)

28.5.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Tulvahuippu on saavutettu

30.5.2024, Lapin Kansa, uutinen, Kolari haluaa valita Hannukaisen osayleiskaavapäätöksen kumoamisesta

31.5.2024, Haparandabladet, nyhet, Dyrt fiskekort tar död på sportfisket

31.5.2024, Haparandabladet, nyhet, Nya regler gynnar laxfisket i norr

Kesäkuu

3.6.2024, Lapin Kansa, kolumni, Unelma elävästä Tornionlaaksosta

4.6.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Uudet säännöt suosivat lohenkalastusta pohjoisessa

5.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Kaivos ajoi yrittäjän pois Ylläkseltä

5.6.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Onko lohen kalastaminen tänä kesänä järkevää?

6.6.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Lohen vaelluspoikasten selviytymistä tutkitaan

7.6.2024, Haparandabladet, nyhet, Ny gruva planeras i Pajala

7.6.2024, Haparandabladet, nyhet, Vill bygga vindkraft till havs

7.6.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Yhtiö haluaa rakentaa tuulivoimaloita merelle

8.6.2024, NSD, nyhet, Tillståndsansökan för vindkraftsparken har lämnats in: "Ett nyckelprojekt"

8.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tornionjoen lohikausi alkaa ilman aihetta juhlaan

8.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Heikkojen lohivuosisien selitys löytyy Itämerestä

8.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Lainiojoella rajoitetaan lohenpyyntiä

10.6.2024, NSD, nyhet, Därför skärptes reglerna för laxfiske här

11.6.2024, Haparandabladet, nyhet, Skärpta laxfiskeregler i Lainioälven

12.6.2024, Lapin Kansa, pääkirjoitus, Pyyntikiintiöt käyttöön

13.6.2024, NSD, nyhet, Bottenviken fick en rekordlåg isvinter

13.6.2024, NSD, nyhet, Årets räkning av lax börjar – men arten är på nedgång

15.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Pajalaan suunnitellaan jo toista kaivosta

17.6.2024, Lapin Kansa, mielipide, Tietoa uskomusten sijaan

17.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tornionjoen lip-pokalastushankkeelle rahoitus

19.6.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Kalan-kasvatuslaitos muutettiin kutupuroksi Naamijoel-la

20.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, "Jäteveden hai-tallisuutta vähätellään" (Suhangon kaivosshanke)

24.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Matkakosken kalastusoikeudet kuuluvat Korpikylän verotiloille

24.6.2024, NSD, nyhet, Stopp för allt laxfiske i Rå-neälven: "Läget är akut"

25.6.2024, NSD, nyhet, Luossajoki komplicerar stadsomvandlingen

26.6.2024, NSD, ledare, Regeringen hotar laxfis- ket i våra älvar

26.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Perämeren tuu- livoimapuiston luotokartoitusta tehdään

26.6.2024, Lapin Kansa, uutinen, Ylitorniolle suun- nitellaan lisää tuulivoimaa

28.6.2024, Haparandabladet, nyhet, Sänker kra- ven för reningsverket

Heinäkuu

3.7.2024, Meän Tornionlaakso, Jokiseuralta lau- sunto eduskunnalle – suositus tulkittavissa EU- lain vastaiseksi

3.7.2024, Meän Tornionlaakso, Sääntelyllä on ol- lut suuri merkitys Tornionlaakson rajan rakentu- miselle

4.7.2024, Lounais-Lappi, Tornionlaakson raja on rajaton mutta välillä korkea

5.7.2024, Maaseudun tulevaisuus, uutinen, Perä- meren lohisaalismäärässä nousua

15.7.2024, Maaseudun tulevaisuus, uutinen, Lo- hien väheneminen huolettaa Tornionjoella

16.7.2024, Haparandabladet, nyhet, Allvarlig si- tuation med sjuka laxar i Torne älv

16.7.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Vakava ti- lanne sairaiden lohien kanssa

16.7.2024, Haparandabladet, nyhet, Patan är på plats för årets sikfiske

19.7.2024, Haparandabladet, nyhet, Kungligt be-

sök i naturvårdsprojekt

19.7.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Kuningas vierailee taas Tornionlaaksossa

24.7.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Kesäkuussa Kattilakosken ohittanut noin 4000 lohta edellisvuotta enemmän

25.7.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Ruotsin kuningas vierailulle Tornionlaaksoon (Triwa life)

25.7.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Tornioon ja Ylitorniolle avustuksia tulvariskien hallintaan

25.7.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Ruotsin kuningas vierailulle Tornionlaaksoon

25.7.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Tornioon ja Ylitorniolle avustuksia

26.7.2024, Haparandabladet, nyhet, Allvarligt läge för laxen med få och sjuka fiskar

26.7.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Lohen vakava tilanne huolestuttaa

30.7.2024, Haparandabladet, nyhet, Musik i sommarkväll

31.7.2024, Meän Tornionlaakso, mielipide, Lohet vammautuvat merellä

Elokuu

8/2024, Suomen Luonto, Lohenpoikasia kuolee Itämeressä aiempaa enemmän

2.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Laxfisketävling trots den rådande laxbristen i Torne älv

8.8.2024, Lapin Kansa, uutinen, Vedenkeittoketohotus Pelloon E.coli-bakteereista ja koliformisista bakteereista johtuen

12.8.2024, NSD, nyhet, Alarmerande siffror för populära laxälvar kan leda till fiskestopp

13.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Matkakoskis kulturområde invigdes

13.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Barnen får bada i meänkieli

13.8.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Luottamus Kullgreniin on loppuunkulutettu

14.8.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Ruotsin kuningas, Suomen maa- ja metsätalousministeri

sekä Ruotsin ympäristöministeri vierailevat Tornionlaaksossa tutustuen Triwa Life -hankkeeseen.

19.8.2024, Ylesuomi radio, uutinen, Triwa life -hanke

20.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Vårdiga stipendiater och vörndnad för livgivande vatten

20.8.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Stipendejä ja kunnianosoitus elämää luovalle kansallisjoelle

20.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Älvens dag firades i Anttis

20.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Firade Nationalälvsdagen i Tarendö

20.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Nationalälvsfirande vid Muonioälven

20.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Samlades för språkläger i Suaninki (gränsälvbidrag)

21.8.2024, Meän Tornionlaakso, pääkirjoitus, Vesi virtaa vaan

21.8.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Miltei tuhat kilometriä vapaana virtaavaa vettä

21.8.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Jauhot, sokerit ja lehmätkin kuljetettiin lossilla – Tornionlaakson lossien värikäs historia

21.8.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Tornionjoen vesi viimeksi yhtä alhaalla kolme kesää sitten

23.8.2024, Haparandabladet, nyhet, Välbesökt firande av nationalälv

29.8.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Lippokalastushanke polkaistiin käyntiin

29.8.2024, Yle, uutinen, Ruotsin kuningas vierailullaan Tornionjokilaaksossa: Lohen tilanne on "surullinen ja pelottava" – toivoo ennallistamisen tehoavan

29.8.2024, Lapin Kansa, uutinen, Ruotsin kuningas saapui pohjoiseen seuraamaan Tornionjoen elvytystä – "Kyse ei ole vain kalakantojen hyötymisestä, vaan laajemminkin elämänkierron turvaamisesta"

29.8.2024, TV Yle1 ja Yle Lappi, uutinen, Ruotsin kuningas vierailulla Tornionlaaksossa

29.8.2024, Helsingin Sanomat, uutinen, Ruotsin kuningas tuli Suomeen: "Ajattelin, että täällä olisi ollut paljon yleisöä"

29.8.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Ruotsin kuningas Kaarle Kustaa vierailee tänään Tornionlaaksossa

30.8.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Komissio: tiukennuksia Itämeren kiintiöihin

30.8.2024. Haparandabladet, uutinen, Kungen tog del av TRIWA LIFE

30.8.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tornionjoen vesistön vahinkoja elvytetään EU-rahamurvin

30.8.2024, Lapin Kansa, uutinen, EU-rahoitteinen Triwa-hanke sai kuninkaallista vetoapua – Tornionjoen kunnostus on tärkeä projekti ja malliesimerkki rajattoman rajan toimivuudesta

31.8.2024, Lapin Kansa, pääkirjoitus, Hyvää ennallistamista

Public service YLE: <https://yle.fi/a/74-20108026>
YLE kvällens tv-nyheter 29 augusti kl 20:30, från tid 8:16: <https://areena.yle.fi/1-66614942>

Nyhetsklipp, Nyheter från Lappland 29/8:
<https://areena.yle.fi/1-71699520>

Minnen från möte med Kungen (med ett klipp där den unge kungen pimplar i arktiska förhållanden):
<https://yle.fi/a/74-20101217>

Helsingin Sanomat: <https://www.hs.fi/alueet/art-2000010650799.html>

Lapin Kansa: <https://www.lapinkansa.fi/ruotsin-kuningas-saapui-pohjoiseen-seuraa-maan-torn/11310460>

Lapin Kansa, redaktionell: <https://www.lapinkansa.fi/eu-rahoitteinen-triwa-hanke-sai-kuninkaallista-vet/11311000>

Maaseudun Tulevaisuus: <https://www.maaseudun-tulevaisuus.fi/uutiset/014253dd-46fb-4fa1-8496-4c77685185e0>

Meän Tornionlaakso: <https://www.meantornionlaakso.fi/artikkeli/aikataulussa-etenevaa-hanketta-kelpaa-esitella-kuninkaalle-ja-ministereillekin>

Elbolag Tornionlaakson Sähkö:
<https://www.tornionlaaksonsahko.fi/ministeri-es-sayah-ja-ruotsin-kuningas-kaarle-xvi-kustaa-tornionlaaksossa/>

Syyskuu

4.9.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Aikataulussa etenevää hanketta kelpaa esitellä ministereille ja kuninkaalle

4.9.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Miksi loheteivät palaa Väylään?

4.9.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Jättirahoitukseen ei auta pitkälle

4.9.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tutkijat leventäisivät purojen suojavyöhykkeitä

6.9.2024, Haparandabladet, nyhet, näst sista steget mot grafitgruva i Pajala

7.9.2024, NSD, nyhet, Ny grafitgruva på gång – uppstickare ansöker om koncession

18.9.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Museo ja paliskunta valittivat Reväsvaaran osayleiskaavasta

18.9.2024, Lapin Kansa, uutinen, Purot turvaan

20.9.2024, Lapin Kansa, uutinen, Hannukainen Mining aikoo hakea uudelleen ympäristölupaa

23.9.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tornio-Muoniojokiseura esittää lohenteimerikalastuksen kieltämistä

24.9.2024, Haparandabladet, nyhet, Befarar att havsvindkraft påverkar laxvandringen

24.9.2024, Yle, uutinen, Tornionjokeen valui puhdistamatonta jätevettä pitkin kesää – vedessä kellui tamponoja ja rannassa haisi kakka

24.9.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Merituulivoimapuiston pelätään vaikuttavan vaelluskaloihin

25.9.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Tornio-Muoniojokiseura kieltäisi lohenteimerikalastuksen Itämerellä

30.9.2024, NSD, nyhet, Länsstyrelsen fördubblar fisketillsynen på kusten

Lokakuu

10/2024, Suomen Luonto, Perämeren vedenlaatu heikkenee

1.10.2024, Haparandabladet, nyhet, Länsstyrelsen fördubblar fisketillsynen i kustområdet

2.10.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Sadan talouden likavesiä Tornionjokeen

2.10.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Uusi patojokeen ja Paamajärven vesi entiselle tasolle

2.10.2024, Lapin Kansa, uutinen, Lohenteimerikalastus Pohjanlahdella vähenemässä entisestään

7.10.2024, Lapin Kansa, pääkirjoitus, Merelle on suunnitteilla valtavasti tuulivoimaa, mutta lohenteitä mahtua sekaan

7.10.2024, Lapin Kansa, uutinen, Huoli on yhteinen mutta yksimielisyys on kaukana	21.10.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Rehevistä rannikkovesistä pulppuaa metaania
8.10.2024, Haparandabladet, nyhet, Kräver gemen- samt ansvar för laxbeståndet i Torne älv	22.10.2024, NSD, insändare, Peter Kullgren, ni måste rädda surströmmingen!
8.10.2024, Haparandabladet, nyhet, Mörtberg (C) om Trafikverkets besked: "Trägen vinner"	23.10.2024, Lapin Kansa, uutinen, Silakan kalastuskiintiö nousee
8.10.2024, NSD, nyhet, Viktigt besked för vindkraft- parken här	23.10.2024, NSD, nyhet, Tung kritik mot dubblat sil- lfiske: "En dödsdom"
9.10.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Tornion- laakson neuvosto vaatii valtioita vastuuseen lohes- ta	23.10.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Sila- kan kalastuskiintiö kasvaa ensi vuonna
10.10.2024, NSD, nyhet, Bygge av ny bro mellan Övertorneå och Finland	24.10.2024, Meän Raatio, Save the Salmon -semi- naari, Elias Teriön haastattelu, Tornio-Muonionjoen ja rannikon kalatalousalueen puheenjohtaja
11.10.2024, Haparandabladet, nyhet, Färre laxar försvårade kartläggning	24.10.2024, Meän Raatio, Save the salmon semi- narium, intervju av Dan Blomquist, fiskekonsulent, Länsstyrelsen i Norrbotten
11.10.2024, Haparandabladet, nyhet, Kallar till ett samråd kring återställning av vattendrag	25.10.2024, Lapin Kansa, uutinen, Lohen tilanne on menossa entistä huonompaan suuntaan
11.10.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Pienempi lohimäärä vaikeutti kartoittamista	25.10.2024, NSD, nyhet, Havets silver sinar – lägst bestånd på 30 år
11.10.2024, Haaparannanlehti, uutinen, "Poliitikko- jen ja viranomaisten on otettava enemmän vastuuta"	26.10.2024, NSD, nyhet, Politiskt spel om ström- mingen: S-nej redan för fyra år sedan
15.10.2024, NSD, nyhet, Talgas vd har storskaliga planer för grafitgruvan	28.10.2024, NSD, nyhet, Gåtan med strömmingen – oron gnager hos yrkesfiskarna
16.10.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Merituulivoi- malla voi olla vaikutusta vaelluskaloille	28.10.2024, Lapin Kansa, uutinen, Juhannuslohi voi jäädä mereen
16.10.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Vesi- huollon valuminen sijoittajille ei pelota ministeriös- sä	29.10.2024, NSD, nyhet, Nitlott för strömming i Bot- tenviken: "Dras över samma kam"
18.10.2024, Haparandabladet, nyhet, Höll informa- tionsmöte om ny vindkraftpark	30.10.2024, Yle Lappi, uutinen, Kalastajat huolis- saan lohikantojen tilanteesta – haluavat lohestuk- seen lisää rajoituksia
18.10.2024, Haparandabladet, nyhet, Vätgaspro- duktion till havs vid Sandskär	30.10.2024, NSD, Ledare, Oacceptabelt att minis- tern fördubblar fiskekvoten i Östersjön
18.10.2024, Haparandabladet, nyhet, "Vi ska klara både istryck och miljöskydd!"	30.10.2024, NSD, Insändare, Talga borde lämna in en helt ny ansökan om miljötillstånd
18.10.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Vedyn tuo- tanta merellä	30.10.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Tervolassa kannustetaan jokien kunnostukseen
18.10.2024, Haaparannanlehti, uutinen, "Meillä on kokemusta samankaltaisista hankkeista"	30.10.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Tervolan kun- nanhallitus: Kaivoshankkeet eivät saa vaarantaa jo- kien ekologista tilaa
21.10.2024, Lapin Kansa, Lappi puhuu, Lohikanta pelastettava	

30.10.2024, Lapin Kansa, uutinen, Luvassa vesisadetta lumipinnalle

Marraskuu

1.11.2024, NSD, nyhet, Miljötillstånd klart för grafitgruva vid Vittangi

1.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, Kaivosala hakeutuu EU:n ohituskaistalle

1.11.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Itämeren lohien surkea tila kutistaa kalastuksen minimiin

1.11.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Joki-seura vaatii loppua lohien merikalastukselle

2.11.2024, Lapin Kansa, pääkirjoitus, Kaikki keinot käyttöön

4.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, Vittangin grafiittikaivoksen ympäristölupa sai lainvoiman

5.11.2024, Haparandabladet, nyhet, "Många lever i ett vakuum i väntan på domen"

5.11.2024, Haparandabladet, nyhet, Talgagruvan fick sitt miljötillstånd

5.11.2024, Haaparannanlehti, uutinen, "Monet elävät tyhjiössä"

5.11.2024, Haaparannanlehti, uutinen, Talgan kaivos sai ympäristöluvan

5.11.2024, NSD, Debatt, Ökade fiskekvoter hotar miljö och ekonomi

6.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tunteet käyvät kuumina kaivoshankkeen ympärillä

7.11.2024, SVT Norrbotten, nyhet, Så ska Sverige och Finland rädda laxen i Torneälven

8.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, SVT: Ruotsin tulvavahingot toissa keväältä 1,5 miljardia kruunua

8.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, Rajajoen sillat ovat remontin tarpeessa

8.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, "Ohituskaistoilla halutaan lisätä poliittista ohjausta"

11.11.2024, NSD, uutinen, Nya lösningar kan rädda fisken i havet – och på tallriken

12.11.2024, Haparandabladet, nyhet, Ett steg närmare långsiktighet för gruvan

12.11.2024, Haparandabladet, nyhet, Domstol tog syn på Ekfors vattenkraftverk

12.11.2024, Haparandabladet, nyhet, Ny bro ger smidigare transporter

15.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, "Olemme voimayhtiöille kivi kengässä"

15.11.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Lohi oli Lapin asukkaille henkireikä

20.11.2024, YLE Lappi, uutinen, Rajajokikomissio kaipaa lisää tietoja Pohjois-Ruotsin merituulipuiston vaikutuksista lohien vaellukseen

22.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, Tornionjokeen ja Simojokeen nousevien lohien määrä yhä pieni

23.11.2024 Helsingin Sanomat, uutinen, Tornionjoelle on muodostunut viiden kilometrin mittainen jäälautta, rikkonut rakennuksia joen varrella

25.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, Ylitornion jääpato kertoo syksyjen lämpenemisestä

25.11.2024, Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, muovi matkaa luonnosta lautaselle ja sairastuttaa eliöitä

27.11.2024, Lapin Kansa, uutinen, Jokien jäätyminen on epävakaista

27.11.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Jokivesistöjen jäätyminen epävakaista

27.11.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Kun juomavedestä löytyy E-coli, vesi kannattaa keittää, koska siellä voi olla myös alkueläimiä

30.11.2024 NSD, Debatt, Behövs det fler gruvor längs Torneälven?

Länsstyrelserna. Nyhetsbrev havs- och kustplanering, november 2024

Rapport från konferens om vandrande fisk och havsbaserad vindkraft (Lst Västernorrland, D. Yngsell. <https://trk.idrelay.com/2949/web?q=b85-4bc2-00004b680b8500000000000000000000003e09&c=f790902f7d>

Joulukuu

3.12.2024, NSD, nyhet, Kaj i Anttis drabbades av ispropp

4.12.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Kaivoshankkeen YVA-ohjelma kiinnosti

5.12.2024, NSD, debatt, Inga fiskekvoter till industritrålarna, Peter Kullgren!

10.12.2024, NSD, debatt, Gör inte samma misstag med älvarna som med Östersjön!

11.12.2024, Lounais-Lappi, uutinen, Rajajokiavustusten haku aukeamassa

12.12.2024, Merilappi-lehti, Rajajokikomissio – yhteistyötä, tietoa ja tukea tuntureilta merelle saakka

12.12.2024, Merilappi-lehti, Rajajokiavustuksen haku avautuu tammikuussa 2025

13.12.2024, Haparandabladet, nyhet, Bidrag till gränsöverskridande projekt

18.12.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Kyläläisten mitta täytti joulukuussa Juoksengissa – valtion toimista tehtiin ympäristörikosilmoitus

18.12.2024, Meän Tornionlaakso, uutinen, Jokiseuralle satatuhatta euroa lohikannan elvyttämiseen

20.12.2024, Haparandabladet, nyhet, Fiskekriget skildras i dokumentär

20.12.2024, Haparandabladet, nyhet, Norrbotten missar miljömålet

27.12.2024, Haparandabladet, nyhet, Dags att söka gränsälvbidrag

27.12.2024, Haparandabladet, nyhet, Kritik mot förringande av konsekvenserna

27.12.2024, Haparandabladet, nyhet, Planer finns för att möta översvämningsrisker

27.12.2024, Haparandabladet, uutinen, Kritiikkiä vaikutusten vähättelystä

31.12.2024, Haparandabladet, uutinen, Tulvariskien varalle on olemassa suunnitelmia

SVT Fiskekriget, tre delar i december

SVT Gränslöst fiske, fyra delar november-december

UNECE:n vesisopimuksen julkaisussa Good Practices and Lessons Learned in Data-sharing in Transboundary Basins (2024) Suomen ja Ruotsin yhteistä kalastotutkimus ja kalastuksen sääntely rajajokisopimuksen puitteissa oli mukana yhtenä hyvänä esimerkkinä rajavesistöyhteistyöstä. (Case study 65 Joint research and monitoring data on fish stocks by Finland and Sweden: the key to sustainable management of migrating salmon in Torne River (Tapio Hakaste, maa- ja metsätalousministeriö, 2023) <https://unece.org/environment-policy/publications/good-practices-and-lessons-learned-data-sharing-transboundary>

Osallistujamaat kartalla UNECE:n MOP10 (Meeting of Parties) kokouksen tuloaulassa, Ljubljana, Slovenia

Norrbottenin maaherra Lotta Finstorp, maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah sekä kuningas Kaarle XVI Kustaa Kattilakoskella elokuussa 2024. Kuva: Norrbottenin lääninhallitus

Toimintakertomuksen oikeaksi
todistavat 31.1.2025

Timo Jokelainen
puheenjohtaja

Marita Thelin
varapuheenjohtaja

Annika Sallialmi
sihteeri

